

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	4 Korona
Fél évre	2 Korona
Negyed évre	1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-éteri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl

Tanügy.

Vármegyénk területén az utóbbi két évben sok fejtörést okozott a községeknek az iskolák államosítása.

Ha széttekintünk széles e hazában, azt látjuk, ahány község, annyiféle jellegűek iskoláink.

A felekezeti jelleget sok helyütt a községgel cserélték fel. Ez utóbbi jelleg alig ért három évtizedet s azt mondják, ez nem jó, menjünk tovább, süssük rá iskoláinkra az állami jelleget. Semmi egyöntetűség! habozás jobbra, bizonytalanság balra.

A százados institucziók felforgatása mindig veszedelmes, tapasztaltuk ezt számtalan intézményünk eltörlésével, de tapasztaljuk tanügyünkön is.

Az egyik vidéken a felekezetek iskolái dominálnak, a másik vidéknek majd községi, majd állami iskola kell, vannak vidékek, jobban mondva, megyék, községek, melyek átkosnak tartják az iskolai államosítást, s iskolai önkormányzatukat az állam részére feláldozni nem hajlandók.

A tanítói karnál hiányzik az egyöntetű szellem, elűt gondolkozásmódja a szerint, a mint iskolája jellege hozza magával, mintha más küldetése volna az állami, más a felekezeti s községi iskoláknál működő tanítóknak.

Korunk csakugyan nagy barátja a „Kvodlibet-“nek. Nagy hiba ez főleg a törvények körül, mert a minden törvény vagy parancsol, vagy tilt, oly törvény ellenben, melyben válogatni lehet, a habozás jellegét hordja magán. Láttunk felekezeti iskolákat községivé lenni s 5-6 év múlva ismét vissza térni a felekezeti sgre. Mi más ez, mint eszmezavar?!

Mi itt Mindszenten már kétszer átvedlettünk. Voltunk két századon át felekezeti, harmincz évig községi, most lettünk államiak, most már azt mondják „hic Rhodus, hic szalta“ tovább nem lehet átalakulni. Hagy a három karakter közt melyik volt jobb, célravezetőbb, azt a XX-ik század fogja megítélni, mi csak annyit tudunk, hogy — miként Pilátus a kredóba, —

belejutottunk az iskola államosításba. Mi vezérelt bennünket s egyáltalán indokolt volt-e ezen lépésünk, arról mélységesen hallgatunk.

Most még jó képet vágunk a játékhoz, bár érezzük, hogy az államosítással gyengéd (?) csalódások értek bennünket; s a kezdet nehéz küzdelmein nagyon soká fogunk keresztül esni.

Egyáltalán azt tapasztaljuk, hogy községeinknél — hol az iskolák államosítása keresztül hajtattott — mindenütt van az államosított tanügy épületén rés, mit se állam, se község becsinálni nem akar.

Igy van ez Csongrádon, így nálunk, torzképet nyújt a szentesi tanyai iskolák államosítása is.

A .I.-M.-Vásárhelyi tanyai iskolák államosítási ügye zsák utczába jutott.

A „Vásárhely és Vidéke“ október 28 iki számában érdekesen világítja meg a tanyai iskoláinak államosítási ügyét. Ez ismertetést közöljük nevezett lap után egész teljében:

„Körülbelül három éve már annak, hogy a királyi tanfelügyelő kezdeményezéséről városunk törvényhatósága tárgyalásokat kezdett a közoktatásügyi kormányral a tanyai elemi iskolák államosítása ügyében, mely tárgyalások kezdetben olyan biztatólag folytak, hogy a miniszter a siker reményében el is szólta magát egy ízben a képviselőházban, kijelentvén, hogy Vásárhelyen is államosította a tanügyet.

Hogy a miniszternek ezen kijelentése mennyire nem felelt meg a valóságnak, azt leginkább bizonyítja az, hogy az iskolák még ma sincsennek államosítva és valószínűleg nem is lesznek mostanában, mert a miniszter csufot üz a törvényhatóságból s a várost valósággal az orránál fogva akarja vezetni, mintha velünk korlátlanul és szabadon rendelkezne. Az eddig folytatott tárgyalások is csupán szemfényvesztő játékok voltak, amin az kitűnik dr. Tergina Gyula tanfelügyelő azon átiratából, melyet tegnap intézett hatóságunkhoz s melyben azzal fenyeget, hogy teljesítsük a miniszter kívánságait szóról-szóra a legapróbb részletekig, mert különben az államosításból nem lesz semmi s az iskolafentartás a városra nehezedik.

Közöljük a tanfelügyelő átiratát az alábbiakban, hadd lássa mindenki, milyen

leczkértető hangon beszélnek felülről a mi törvényhatóságunkkal.

„A hmvásárhelyi tanyai elemi népis-kolák államosítására vonatkozólag újabban felterjesztett szerződések tartalma nem felel meg ama kívánalmaknak, melyek 86927. sz. a. kelt leiratban foglaltatnak, sőt kivehető a város törvényhatósági bizottságának 21249. sz. határozatából az is, hogy a város közönsége a feltételeket mindenben elioadani nem hajlandó, vagyis más szóval: az iskolák államosításának feltételei iránt végleges megállapodás a szerződő felek közt ez ideig nem jött létre.

Minthogy a fentemlített leiratokban foglalt feltételektől a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur semmi esetre eltérni nem hajlandó: felkérem a tekintetes polgármester urat, hasson oda Vásárhely város közönségénél, hogy az 1899. évi 15407. számú rendelettel közölt módosítások és összes feltételeknek szóról-szóra és változatlanul elfogadása iránt oly határozatot hozzon, amelyben az államosítás összes feltételei a fentiek értelmében, mint elfogadott feltételek, minden hiány nélkül felsoroltatnak, mert amennyiben ezen határozat jelen rendelet vételétől számított két hónap alatt fel nem terjesztetik, a közoktatásügyi miniszter a legnagyobb sajnálatára kénytelen lesz a vásárhelyi tanyai iskolák államosításától végleg elállani és ezen iskolák törvényszerű rendezését a várostól, mint a törvény által kötelezett iskolafentartóktól megkövetelni.“

Hát erre a föltételeket nem ismerő kívánságra, erre a sem nem illő, sem nem illetékes rendelkezésre a felelet csak az lehet: hogy megszakitjuk a közoktatásügyi kormányt a további tárgyalásokat s az iskolák maradnak a város tulajdonában, lesznek ezután is községi.

A milyen mérvű áldozatokat igényelhetek tőlünk jogszerűen az iskolák államosítása érdekében, azt már mind meghoztuk s tovább az áldozatok nozatálában nem mehetünk. Ha pedig megyünk, akkor rendelkezni is akarunk az iskolák fölött s nem tesszük le ezt a jogot a kormány kezébe csak azért, mert csufot üzött belőlünk. Ha azt akarja a miniszter, már pedig azt akarja, hogy az iskolák dologi kiadásainak minden terhét a város viselje jövőre is s a kormány teendője csupán a tanítók kinevezéséből és felügyeletéből álljon: akkor ebből az állami gyámkodásból és miniszteri jóakarathból nem kérünk, menjen ezzel a jóakarattal a miniszter a tótok és az oiaók közé, hiszen a kormányok eddig is azokat részesítették állami támogatásban a magyarság rovására.

Részünkről csak szégyenkezni és megbotránkozni tudunk azon, hogy a miniszter csufot üzött belőlünk az iskolák államosításának kérdésében s most, mikor behajszolt egy zsákutczába, föltétlenül rendelkezni és parancsolni akar velünk. Nehezen hisszük azonban, hogy ezélt értjen.”

Eddig a cikk.

Részünkről azt a tanuságot vonjuk le a jövőre, hogy míg a csizma nem szorít, ne tágítsuk, mert elrepedhet s megbánjuk, hogy a biztos jót áldozatul vetjük oda a bizonytalan, vagy látszólagos jóért.

M . . .

VEGYESEK.

— Személyi hírek. Orgróf Pallavicini Sándor ur és neje Széchenyi Irma grófnő e hó 31-én pusztaszeri kastélyukba érkeztek. Rövid időre jöttek ő Excellenciáik. Mély fájdalomukat s szülői kegyeletüket rótták le Anyáson halottak napján feledhetlen gyermermekük Károly orgróf ravatalánál. Virágkoszoruk özönlötték el a koporsót, miket a tisztelők helyeztek oda mély gyásznak jeléül. A többi közt koszorút helyezett a ravatalra Dr. Vadnay Andor főispán ur, Mindszent községe s mások.

— Választás. Mindszent község képviselő-testülete múlt hó 31-én d. e. 10 órakor rövid ideig tartott tisztújító közgyűlésre gyűlt össze a járási főszolgabíró ur elnöke alatt. A képviselőtestület ez alkalommal egyhangulag választotta meg községi állatorvossá Gombos Sándort, a ki hasonló minőségben már két év óta van Szegváron alkalmazásban, s ott a lakosság egyetemének teljes elismerését szerzte meg magának szakértelmével és tapintatos modorával. Mint tudjuk, Gombos ur a helybeli főszolgabírói hivatalhoz járási állami állatorvossá leendő kinevezetés végett is benyújtotta pályázati kérvényét s a legnagyobb valószínűség szerint kineveztetése be is következik. Ezen körülményre előjárásunk figyelmét jónak látjuk már most felhívni azért, mert ha az előjáráság kellő időben és helyen lépéseket tesz az iránt, hogy a járási állatorvos egyuttal ellássa Mindszent község állategészségügyi adminisztrálását is, ily módon a község nagyobb összeget takaríthatna meg rendes kiadásai apasztása útján. Ugy vagyunk értesülve, hogy a két állásnak illetén egyesítése akadályokba nem ütközik, nagyon helyén való lenne hát, ha ez irányban az illetékes tényezők addig intézkednének, míg a mulasztásnak kárát nem látja a közönség.

— Bucsú. Nov. 1-én volt a mindszenti templom bucsuja. Nagy közönség töltötte meg zsufolásig a templomot. A vidék nagy számmal volt képviselve. Unnapi

szónok Thury Károly helyi segédlelkész volt, az ünnepi misét Keller Lajos celebrálta.

— Virilis képviselők. Mindszent község legtöbb adót fizető jövő évi képviselői a járási főszolgabírói hivatal megállapítása szerint a következők: Orgróf Pallavicini Sándor, Vigh Gyula, özv. Weisz Lőrinczné, Keller Lajos, özv. Kohn Adolfné, Alwer Bernát, Schwartz Lipót, Bozó József, Veres Sándor, Mihály István, Csernák János, Stern Salamon, Schwáb Bernát, Büchler Gábor, özv. Wimmer Jánosné, Haász Ferka, Dr. Albertényi Adolf, Bárdos Flórián, Ambrós Ambrus, Gémes György; póttagok Dr. Szóbl Lipót, Wimmer Károly, Mihály János, Goldmann Ignác és Tóth Nagy Sándor.

— Személyi hírek. Dr. Kájlinger Zsigmond járási orvos, a ki most hagyja el községünket s végleg Szentésre költözik és Vidovich Antal nyug. főszolgabíró, a ki állandó lakását Zomborba tette át, tegnap utaztak el Mindszentről.

— Gyilkosság, öngyilkosság, vagy véletlen szerencsétlenség? Múlt számunkban említettük, hogy Szegvár körül a vonat egy embert elgázolt. Ez ügyben a vizsgálat megindult s erélyesen nyomoz a hatóság, rendőrség, hogy a dolgot felderítse. Különbben a tényállás ez: Vigh Ferenc szegvári lakos az egyik szentesi takarékpénztárból 250 forintot vett fel kölcsön. A pénzfelvételt követő másnap ismét bement Szentésre dolgai elintézése miatt. Ez uttal estefelé betért egyik kocsmába, hol állítólag egy pohár pálinkát ivott. Mielőtt távozott egy darab száz forintos bankót nyújtott át a kocsmárosnak, hogy fogja ki a pálinka árát, de ez nem tudván felváltari, Vig ismét visszatette zsebébe a száz forintost, s menni készült. Mindezt látta egy szentesi ember, ki a távozni készülő Vighhez ezt a kérdést intézte, hogy most haza megy Szegvárra? Igen, felelé Vig és eltávozott. Emberünk is Vig távozása után azonnal fizetett s a kocsmát elhagyta. Idéig a tragédia első felvonása.

Másnap reggel a sáphalom tájékán a vasúti sínek közt megtalálták Vig Ferenc holttestét, a gőzgép kereke lemetszette félfejét s egyik karját, körülötte pár krajeár hevert a földön, mellén pedig egy darab korona, melyet a kerék meglapított s összehajlított. Vigne 200 frt volt a zsebében, mikor a szentesi kocsmából eltávozott, de ez a feltaláltságakor hiányzott zsebéből. Ez képezi a tragikus eset második felvonását.

A harmadik felvonás színen fekszik s eredményében eddig ismeretlen. Hogy az esti vagy a hajnali vonat gázolt-e keresztül Vigen, bizonyosan nem tudni, mert a gépvezető nem vette észre a dolgot. Legvalószínűbb azonban, hogy még az esti vonat gázolta el, mit abból következtet a

vizsgálat, hogy a nyomok után itélve a vonat pár lépésre maga előtt tolt, vagy húzta a testet Szentés felé. Az orvosszakértők ellenben kétségbe vonják ezt s a friss vérről azt következtetik, hogy a hajnali vonat ronsolta szét Vig fejét.

Azon embert, ki Viggel a kocsmában volt letartóztaták, beszélük, hogy bevallotta volna tettét, miszerint ő gyilkolta meg Viget, de ez korai hír, miután a vizsgálat eredménye még ismeretlen.

Vig rendetlen életü félig elzüllött ember volt s így nincs az se kizárva, hogy öngyilkos szándékból vetette magát a vonat elé, s valaki a már holt embert kirabolta.

Nem nagy alapja lehet azok véleményének, kik véletlen szerencsétlenségről regélnék, mert Vig józan állapotban hagyta el a kocsmát.

— Vármegyei ülés. Múlt hó 30-án tartotta megynk ez őszi közgyűlését. Ekkor volt a feledhetlen Erzsébet királynénk arcképének leleplezése is. Az ünnepi beszédet Dr. Cicatricis Lajos megyei főjegyző tartotta. Mély érzéssel adta elő remek beszédét, meghatva a figyelmes közönséget. A leleplezés után a gyűlést felfüggeszté a főispán s d. u. 3 órakor vette tulajdonkép kezdetét az érdemleges gyűlés. A mindszenti ügyekből felemlítjük, hogy Szilágyi Ferenc lakostársunk felebezésével elutasított. Tudvalevő, hogy a község Fülöp János és Farkas Ferenc esküdteket alkalmazta bosszadalmas s fárasztó írásbeli munkára napi 30 kr díjért. 20—20 forintra rugott a munkadíja, mit a községi közgyűlés ki is utalványozott nevezetteknek, de azért Szilágyi Ferenc felebezzett, „mert hát rőndnek muszáj lönni.”

— Kiténtetés. A helybeli csendőrös parancsnokát Pap Sándor őrmestert igen szép kiténtetés érte. Ugyanis a pénzügyminister őt elismerő okmányyal tüntette ki azon érdemei elismeréséül, miket a pénzhamisító bandák kézrekerítése, s a szentesi kassza betörök sikeres nyomozása s elfogatása körül szerzett. Orvendünk a kiténtetés felett, mert egy — a hivatása magaslatán álló férfit — ért a magas helyről jött kiténtetés.

— Tömörkény. E hó 5-én lesz a tömörkényi templomban felállított új orgona próbája s átadása. Szakértőnek Jó Károly szentesi reform. fő éneklész kéretett fel ki is a meghívásnak engedve készséggel ajánkozott e tisztségre. Ő bírálta annak idejében a mindszenti orgonát is.

— Névtelen levelek. Hajdanában, réges-régen, mikor még az egyéni tisztességnek meg volt a maga értéke, egyes kiváló, nagyérdemű emberek szokása volt, hogy az elismerés megnyilatkozása elől háttérbe vonultak, keresték az ismertelenség homályát, s hogy például jótetteikről se tudjon senki, nemeslelkű adományait is név-

telen levelek kíséretében juttatták az illetékes helyre. Azóta fordult a világ. Ma már nem az érdemet takarja a névtelen levél, hanem a bűnnek tesz szolgálatot. A gazember, a ki szemtől-szembe fél a sértés következményeitől, névtelen levélben gyalázza meg ellenfelét. Az alattomos denúciáns névtelen levelet ír; a női becsület megrágalmazója leginkább szereti a névtelenséget, s titkolja kilétét a nagyhangú fenyegető, ki a zsaroló levélnek nem meri aláírni nevét. Ilyen névtelen levélben fenyegették meg legyilkolással Károlyi Imre grófot is a napokban. Tudvalevő ugyan, hogy az ugató kutya nem igen szokott harapni, mégis, hogy legalább szájkosarat kapjon, a csendőrség kutatást indított a névtelen levelező után, s valószínű, hogy a gyilkos szándéku levelező mihamar hurokra is kerül.

— **Allatbetegség.** A Derekegyháza községhez tartozó tompaháti majorban fölépített sertésvész ragályos állatbetegség miatt nevezett község határterülete zár alá vétetett.

— **Mén vizsgálatok.** Csongrádvármegye alispáni hivatala az idején vizsgálatok határidejét akként állapította meg, hogy ezen vizsgálatok a tiszántúli járás területén Mindszenten folyó hó 22-én, Szegváron 23-án, Derekegyházán 24-én, Mágócsón 25-én, s Teés és Fábán-Sebestyén községekben e hó 26-án fognak megtartatni.

— **Rabló cigányok.** Mult hó 22-én délelőtt 10 és 11 óra között Nádasy Mihály szegvári tanyáját valóságos ostrom alá vette egy tizenegy tagból álló cigány karaván, a kiktől az egyedül levő háziasszony csakis a szomszédok segítségül hívása mellett birt megszabadulni. A rabló cigányokat, a kik több értékes holmit is elemeltek, a csendőrség körözi.

— **Hajóközlekedésünk** a már küszöbön lévő hidegebb időszak következtén, még inkább pedig a csekély vizállás miatt néhány nap multával végkép megszűnik. A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság a tiszai hajójáratokat e hó 10-ével beszünteti.

— **Derék csemete.** Erdekes tolonczot kísért hozzánk mult vasárnap a hódmezővásárhelyi csendőrség. Rongyokba burkolt, ravasz képű, 12 éves, sunyi kölyök, a ki már ismételten hónapok óta van távol a szülei háztól, s legutóbb az ördögösi majorságban bujdokolt, a hol a cselédek által tartatta ki magát. A vásott fiu már annyira benne van a ravaszágban, hogy nevét is titkolja, s *Biró Mihály* helyett következetesen *Gajda*-nak nevezi magát még az apja előtt is, a ki eljött érte, hogy haza vigye magával Szegvárra. Előre látható azonban, hogy *Biró-Gajda* Mihály nem sokáig marad nyugton a családi tűzhely mellett, s rövidesen bekerül a javító intézetbe.

— **Csendélet Mágócsón.** A mégócsi közbiztonságot veszedelmes betörő banda háborgatja néhány nap óta. Mult hó 23-án éjjel Német György, Benkő Bálint és Benkő Antal kárára nem kevesebb, mint 84 darab ludat loptak el, október 28-án pedig Baranyai József és Csepregi Béla lakásába törtek be ismeretlen tettesek s onnan több rendbeli élelmiszert és ruhaneműt emeltek el. A csendőrség nyomozza a vakmerő tolvajokat.

— **Baleset.** Gróf Károlyi László derekegyházi uradalmi magtárában Pethő Gizella 16 éves munkásleány szerencsétlenül járt. Jobb kezének középső ujját elkapta a rosta kerekai, s azt teljesen szeszezték. A szerencsétlen leányt a szentesi kórházba szállították gyógykezelés végett.

— **Hurokra került.** *Juhász Péter* szentesi lakos a mult héten panaszt emelt az ottani csendőrségnél, hogy ismeretlen tettes egy éjszaka ellopta a szürét több fehérneművel egyetemben. A nyomozásra kiküldött járőr csakhamar nyomra akadt, és nem is csupán a tettest derítette ki *Sallai Sándor* ismert csavargó személyében, de orgazdára is lelt, ki nem más, mint *Sallay József*, a tolvaj testvérbátyja. Az orgazda házában több kétes eredetű holmi között voltak a *Patai Istvántól* ellopott tárgyak is. *Sallai Sándort*, a ki a nyomozásnak nesztét vette s megugrott, Csabán tartóztatta le a csendőrség, honnan a szegedi ügyészség börtönébe került, s hihetőleg rövidesen követni fogja oda őt derék testvérbátyja is.

— **Zenélő Magyarország** zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XXI-ik füzeté, a következő szép és értékes zeneműajándékokat közli: „Alom volt a mi szerelmünk“ népdalt. II. „Lányi Ernő Elegiáját“ Czeizinger Iván emlékére, III. Dr. Potsátkó Géza „Créme Céleste“ franciaesztét. IV. „Got save the Guven“ angol nemzeti himnuszt 4 kézre. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ minden füzeté. Evenkint 24 füzet minden füzet 10—10 oldal tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű ajándékokból összeállítva. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalommal 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Egyes számok ára 60 fillér. Előfizethetni a most folyó IV. évfolyomra a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában, Budapesten VI. ker. Csengeri-utca 62 a. honnan jegyzékeket ingyen s bérmentve küldenek.

— **Az állatok világa.** Brehm hatalmas művéből, a melynek magyar kiadása most indult meg, a második füzet is napvilágot látott. Ebben szintén a majmok renkívül érdekes életét festi a szerző azzal a bámulatos közvetlenséggel és azzal a mesteri leírással, amely a munkát az egész világon kedvelté tette. Ennek a második füzetnek a szövegét kilenc kitűnő rajz illusztrálja. Adva van még a füzethez egy fekete nyomatu műlap és egy színes nyomatu műmelléklet. Az állatok világa Légrády testvérek könyvkiadóhivatalában (Budapest, váci-körút 78.) jelenik meg s minden könyv-

kereskedésben megkapható. Egy füzet ára. 80 fillér. Tájékoztatót ingyen és bérmentve készségesen küld a kiadóhivatal.

CSARNOK.

R ó m a.

Ezután jó még a vatikáni képtár, mely méltán bámulatba ejti a látogatót.

Négy teremben nem sok ugyan, de valóságos elsőrangú remekműveket látunk, köztük Ráfáel utolsó festményét. Jézus megdicsőítését, azután híres folignói madonnáját és Mária megkoronázását, valamint Perugino, Tizian Domenichino, Murillo és más kitűnő mesterek remekét.

A vatikáni múkincek koronája gyanánt aztán három zseniális mester a nagy-kiterjedésű palota falain örökítette meg nevét. Ráfáel a logikába kedves képet festett a biblia történetéből s ugynevezett stanzáiban a négy terem falán örök emléket emelt magának.

Michel Angeló meg a sixtini kápolna mennyezetét és a csaknem emberföltreilek kigondolt utolsó ítéletet, míg Fra Angelicó a palota kápolnájának falait festette be pompás freskóival.

Tömérdek múkinceset rejtenek magukba továbbá Róma négyszáz temploma, a S.-Luca műakadémia s a francia akadémia, úgy, hogy Róma a szépművészetek tekintetében is méltán nevezhető a világ fővárosának.

Vessünk egy futó pillantást az örök város tudományos intézeteire.

Egyetemét, Sapienze nevű intézetet, VIII. Bónifáczius alapította 1303-ban.

Jelentékeny tanintézet továbbá a jezsuiták volt római kollégiuma, mely most államosított.

Ez óriási épület csaknem egy kis város helyét foglalja el; könyvtára, múzeuma és csillagvizsgáló-intézete messze földön híres.

Méltóan sorakozik e mellé a hitterjesztő kollégium, melyet XV. Gergely pápa alapított 1622-ben.

Itt minden nemzetiségű növendékek fölvetetnek.

Nagyszerűek továbbá az intézetek, melyekben a különböző nemzetek papsága kiképeztetik; köztük említést érdemel a Luyola Ignác által alapított német kollégium, melybe ezelőtt száz német és 12 magyar papnövendék vétetett ingyenesen föl, a francia forradalom óta azonban csak felényit láthat el az intézet.

A számtalan könyvtárak közt első helyen áll a vatikáni 20.000 régi kézirat, a dominikusok, az augusztinusoké, az oratorianusoké, a francziskanusoké és az egyetemi könyvtár.

Nagy könyvtárai vannak továbbá a Corsini, Barberini és Chigi hercegi családoknak.

Mindez csak rövid, futólagos felemelése azoknak a múkinceseknek, melyekben Róma a végtelen gazdag elannyira, hogy maguk a rómaiak s az éveken át ott tartózkodók sem állithatják, hogy minden nevezetességeit látták az örök városnak, mert arra egy emberélet nem elegendő.

Ha tehát sikerült csak megközelítőleg is képet nyujtanunk az olvasónak arról, a mivel a kereszténység fővárosa tu-

tudományos és műkincsekben bir, eléggé elértük kitűzött célunkat.

Szólanunk kell még Róma jótékonyági közintézeteiről is.

Róma fejedelmi romjaiban, bámulatos műkincseiben, tiszteletet parancsoló tanintézeteiben, szent egyházi emlékeiben, de még csodásabb és szentebb a mindent felölő felebaráti szeretet nemeslelkű gyakorlatában.

A téren a mennyei megdicsőülés fényugarától övezve tűnik fel előttünk Róma.

A kereszténység első korszakából is maradt fel mind e mai napig két jótékonyági intézet, t. i. a tricinium, a San-Gregorio- templom melletti étterem.

Itt állott egykor a tekintélyes ósrómai Anicius család palotája, melyet Nagy-Gergely pápa, e család sarja, templommá és kolostorrá alakított át; a másik hasonló intézetet III. Leó pápa, ki Nagy-Károlyt császárrá koronázta, állította fel a Lateran mellett.

A kórházak közt első helyen áll a Szentlélek-kórház, mely egy kis városhoz hasonlít s melyet III. Inoze pápa építette

tett a 12 század végén, s leleczházat is csatolt hozzá, az elsőt az egész világon.

Ez intézet kizárólag csak férfiakat fogad be, állásra, származásra és vallásra való tekintet nélkül és pedig 1600 beteg vehető fel; IX. Pius pápa még egy katonai kórházat csatolt hozzá 500 beteg számára.

(Folyt. köv.)

Agoston Erzsébet 82 éves, aggkór.
Hevesi Erzsébet 7 hetes, időtlenség.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos.

Weisz Ignác.

Remek kivitelű

képes levelező-lapok

érkeztek.

Tisztelettel

W E I S Z I.

papírkereskedése.

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Házasságra lépett:

Apró Sándor, Bánfi Katalinnal.

II

Születtek:

Mihály Mari, Apró Julis, Pálinkó Eszter, Jaksa Mihály, Mihály Veron, Kunszabó Károly, Megyeri Eszter.

III

Meghaltak:

Bereczki Veron 4 éves, rángások.

N a p t á r a k

1901. évre.

A t. közönség tudomására hozom, miszerint az 1901. évre szóló naptárak megérkeztek és könyvnyomdámiban beszerezhetők.

A közönség különös figyelmébe ajánlom heti előjegyzési naptáraimat, melyek eddig is a legnagyobb keresletnek örvendtek.

A „Mindszenti Lap“ előfizetői a naptárakból 5 százalék kedvezményben részesülnek.

Több mint 50 féle naptárból választék és pedig 15., 20., 25., 30., 40. és 60 kr árban.

Tisztelettel

W E I S Z I.

könyvnyomdája.